

המשת אלפים שנה... השמרנים, האכזרים, המצרים הקדמונים, הכפלים, האשורים, הפרסים, היוונים, הרומאים, הערבים, הטאטארים — כולם נורקבו בינתיים. גם אירופה נירקבת לעיני מין ריקבון מכוסם וריחני הממלא את העולם שיכרון ומסך כי רוח עיוועים. אירופה נירקבת מתוך זכות מלאה להירקב (193)...

זכשו, כאשר תמונת 'נצח ישראל' מתחילה להתבהר מתוך מסעותיו של בן ארי, גיבורו של הורוביץ, בין 'נסכית הכינים המתוקה של...' לבין 'אידיאר' לגויות מופקפות, תשקף דעותיו של המחבר מתחילה להתבהר בעזרת ניסוחים מעודנים, שהינם בחינת פרוסקט ברור: 'העליית ארץ בפאלוד' ו'שכתי לקראת ב' אחד הכרכים מארון הספרים של הזקנה. 'ספר ההגנה'. עניין אותו לראות מה הסבר נתנו בו 'לשיוון' Lustmord' הסרטוני שביצעו אנשי 'ההגנה' ב'אלמלינה' (166)... או, 'המפלגות הקומוניסטיות ש' מחזין לראצות הדימוקרטיות הקטנות מל' את אינסלקטואלים מביי שחשת, אסתמה, אילקוס ושאר חוליים (186)... במילים אחרות, משהו בסגנון, 'אנשי גושיאמו' נים כולם ממצמצים בעינם הימנית."

יחד עם זאת, הורוביץ הוא איש של פערים. על יצירה הכתיבה שנתגלה בגיבורו הראשי*, הוא כותב: "באותה תקופה נתגלו אצלי סימפטומים הראשונים של הנראצמניה. הייתי ממש מקפח במחלת הרוח החרישה שלי. כל עקרה של פנאי, שקעות על נפשי שעות, הייתי יושב ומרח כל מיני דברים שהיו נדמה לי שאני צריך להעלותם על הכתב. ספרים שלמים הייתי כותב מתוך התקפים של התלהות (21)... וכעבור 81 עמודים הוא מציין ב'היורות': "אני לא עובר בשביל העסק המקומי. אילו התיקוות שלי היו צריכות להתמצצם בשוק המקומי, הייתי עוזב את הכתיבה מזמן. תפוצה של המשת אלפים טפסים** הופכת ספר לכפטי סלר*** כארץ הזאת. מה זה המשת אלפים טפסים?..."

סיפור של הורוביץ עמוס עד לעיפה בפאשיזמים מעוררי-בחילה, המטיפים ל- גזענות-לשמה, לאנטישמיות, שמעטות הדמות לתוך ראו אור בעיברית, וברעיונות מספר הוא עובר אף להסתה פרועה. נפשתי הפועלת של הורוביץ אינן חד- לות לפלט הגיגים כמו: "השאיפה לכות — כוח לאומי ואישי. אינני כמות מניין זה נובע, אילו מרקע של אלפי שנות היסטוריה שגניעו לשיאן בשואה רפ לפני שנים לא רבות. נדמה לי שכל אורות ההתפרקות וההתפוררות אצלם בישראל נובעת מתחושת האכסורד שכל

* ב'קירקס הפרעושים' בולטת נימה אוטוביוגרפית של מ. הורוביץ.
** עותקים.
*** רבי-מכר בעיברית.

קיום שאיפת יסוד לכוח כציבור בן שניים והצי מיליון איש. המנהיג הדגול הכא של היהודים יהיה איש שיוציא שאיפה לכוח לגבי ציבור קטן כזה בתקופה שבה פועלות יהודיות מדיניות בנות מאות מילי- יונים. הוא יצטרך למצוא דרכים שתאפי' שנה ליחידה קטנה כזאת להיות חוקה יותר מפינה-עממית ומכרית-המעצות. כי מילים אחרות — הוא יצטרך למצוא אמצעים חדשים ודרכים חדשות לאגירת והפעלת כוח, אמצעים ודרכים שאינם ידועים כיום, שאידיורו את כוחו של ציבור קטן בן שניים וחצי מיליון איש ממוחן של מעצמות העל (80)..."

ואם תוהה מיהו כיצד יעשה הדבר, אתה מגיבורי הורוביץ מגמק: "אני יהודי ארור שנידון לחיים מפני שבכמה מאות השנים האחרונות הייתי בגיטאות של המולוכים האלה שפרחו סביב עם דת האהבה המכואבת שלהם בברונם וציפורני הפלדה שלהם בכשרי (193)... ולקורא התמה ושואל כיצד ייצא כוח-האדם ש' בעזרתו יביא 'המנהיג הדגול הבא של היהודים' את הניצחון, התשובה היא: "ניתן לכם (לגויים) כמה מנבנותינו וכמה מבינוני יתנו לנשים מנבנותיכם וכך, לאט לאט ובהדרגה תיהפכו גם אתם כממשך הזמן ליהודים. כך יהיה לזרעכם חלק ונחלה באבותינו אברהם, יצחק ועקב ויגו קצת דם אנושי בתמצית השתן של השתן הורמתי בעורקיכם (195)..."

שעה שהורוביץ וגיבוריו עוסקים בהרהרת בג'וע' היהודי, ניתן ללמוד מספרו שלא כל היהודים שווים בעיניו, ולמותו של מוכיר-המדינה האמריקאי תקודם, הנרי קטינג'ור, מעלה הגויים ש'הסיפ' רות — של הורוביץ — היא חיקוי של החיים, והוא כותב: "והגרמנים כבר אינני נאצים, הואיל והם השמידו את הנאצי שבהם על ידי הגשתם במציאות. אבל יהודים רבים, שילדותם עברה עליהם בגרמניה שבוני שתי המחלצות, הם נאצים בעמקי נפשם עד עצם היום הזה. ארצות הברית שורצת יהודים נאצים כאלה, ולי די גרמניה. רבים מהם למדו תלמיד ב' נעריהם והם אינטלקט מזהיר ושכל חד כתער. אם אי פעם יהודי גרמני כזה, שהוא נאצי בעמקי נפשו, גיע להשפעה מכוערת בארצות הברית יהיה זה השלב המסוכן ביותר בתולדותיו של עם ישראל, מראשיתו ועד היום הזה. הרברים שהוא יעשה ליהודים מתוך כוונתם של יצר השמדה עצמית, יסכנו את קיומנו של עם ישראל יותר מנסיכנו אותו המן, והיטלר גם יחד. גדול הצוררים שאי פעם קמו על עם ישראל לכולתו יהיה יהודי אמריקאי קאי ממוצא גרמני. הטעות הגדולה של היטלר היתה בכך שהוא השמיד את יהודי גרמניה בייחד עם יהודים בני ארצות

החמשות היא: "זרג נימוז".

מרדכי הורוביץ

אחרות במקום לקרנם ולהשתמש בהם לכיצוע תוכניות ההשמדה של בני גזעים אחרים, כולל יהודי ארצות אחרות (265)..."

קירקס הפרעושים ממשך לחגוג, והורוי ביי מציע עוד אחת מהכללותיו, "למטען האמת — ויתכן שרצח שישה מיליון יהודי רים על ידי הגרמנים הוא חלק אינטגרלי מכל העניין הזה שיש לי להציע לך. גרמניה היא ג'רען ליהודים רעיליב. אלה אנשים שהיו מאחלים רעות לכל אדם שהיו פוגשים בכל מקום שהוא, משום שהם מנוולים מטבע ברייתם (269)..."

מסיבות שאינן ברורות לקורא, קיים עוד סוג של יהודים שהרע להורוביץ, ואלה הם יהודי המיורח. הוא אינו טורח כלל להסתיר את מחשבותיו עליהם: "אני רואה שגם אתה מקפח/אני רואה גוש יבשה לבנטיני. אפילו מכת ברק לא יהיה יכולה לטעון אותו במתח כלשהו, הוא מרד את דודו כמכט גלוי, בלתי מסווה, שהתיקוב בו נכל ממש בהתפע' לות 'חי נפשי כשאני רואה אחד כך שפוך כך בפסחה כולו רופס, מפצה כזה עינים ומשליך הקלפות לאשר תיפולנה — מתעוררת בי חרדה: מה אם הוא יחוש פתאום גריו של פעולת מעיים ממשמשת וזכאה. אני חושש שהוא ישלש את צרכיו תחתיו כאן בסלון ובפריהסה (182)..."

איוה חיקוי נעטב בבלתי-משוכלל, הלכות מתוך חוגן של סרטג' אלא שגיבורו של הנרי מילר אינו יהודי העושה צרכיו ב'בידה' — אלא הבידה עצמו.

הורוביץ אינו מרפה מן היהודים שאינם אהובים עליו, וממשיך: "מי ששוקע כולו ובכל מאורו במאבק נגד לבנטינים מכרחה

תוך זמן קצר להפוך לבנטיני בעצמו. צריהשעה, אם כן: סבלנות, אוריי-רוח, נשימה ארוכה מאד, סקטיקה פביאנית (273)...". ועל-מנת שהקורא לא ישגה באשליה שהורוביץ רואה כאלה כאשר הם רופסים בכורסה ומפצחים גרעינים, הוא ממסיר אותם בהמוניהם: "האדם נע עתה על המידרכות בהמון צפוף מפיק קולות, נורף ריחות. הנה היתם! — יריבני על מדרג פה-רגל ופיורו-להם כפויט מאלתי-סיאני ** (421)..."

ההכמנות של הורוביץ עלובה למדי, ואם הוא קרא את כתבי הנרי מילר בקפידה שכונו, כיצד ייתכן שלא מצא בחוגו של סרטג' את הקטע הבא: "בקרוב המון זה של יהודים, המודה מכולם היא מניח ולמנהל הייתי, אפילו אני, מצדן להפוך ליהודי. מדוע לא? אני כבר מרבר כמו יהודי, ואני מביער כמו יהודי. אנב, מי שזנא את היהודים יותר מן היהודי עצמו?..." (9)..."

את התשובה ל-443 העמודים הצפופים של חקיינו הישראלי מוצא הנרי מילר במקום אחר בספרו, שם הוא כותב: "לפרקים אני שואל את עצמי מדוע אני מצליח לעורר עניין אלא בסיפורים פרוי-קישכל, גוראסטיקנים, נורוטיקנים, פסיכופאטיים, ובעיקר — יהודים. מסת בר ישש בו, פנוי בראו וחפון, משהו המעורר ריגוש בליבו של יהודי, כצאתה התרגשות המתעוררת בנפשו למראה לחם שחור וגם (149)..."

קירקס הפרעושים הוא סיפור לגרי סיי פור. עניין, מסיגרת את עומק כלשהם. יחד עם זאת הוא משמש דיגמה לסוגיה לכתיבת-סיפורות — כיצד אסור לכתוב סיפורות. מרדכי הורוביץ משתמש בסיפור כבמה לפליטת הזיות האייר-קונדישן של ארץ-ישראל השלמה, מהולות באורגומה של עלכנייהדות שכל קשר בינם לבין ערכייהדות של ממש הוא מיקרי בהחלט. ואת כל אלה הוא כורך בכריכה צעקנית של הנרי מילר, מתהדר בצבוצות סיפורי תיות שאינן שלו. כל שנותר להוסיף לי דיסט-מילים זו של קירקס הפרעושים הוא שלמרדכי הורוביץ ממתין עתיד-סיפורתי רוד במישטר-החדש בישראל, וברור שהוא לא יכיר את כל תאמון שיינתן לו.

* האגודה הפביאנית' שנוסדה בלונדון ב-1883 לקידומו של הסוציאליזם, ונע מייסדיה נימנה ג'ורג' ברנארד שאו. מתוך האגודה הפביאנית' צמח ועלה ה'לייבור' הבריטי.

** תומס רוברט מאלטוס (1834—1766) כלכלן וסוציולוג בריטי, שטען כי האוכל' לוסיה מתרבה ביחס גיאומטרי ואילו המזון אינו מתרבה אלא ביחס אריתמטי, כך שה הפרש בין האוכלוסיה למזון יגדל ויילך וזה יגרס להתרוששות ולניוון.

הוא כראשה-הממשלה, הוא העניק לרעייתו במתנה את סיפרו של א.ב. יהושע המאהב. בימים אלה ראתה אור מהדורה חמישית של הספר, שהפך רבי-מכר בה'א-ידיעה של הסיפורת-העיברית מזה שנים רבות. כמו-כן מומחו הספר בימים אלה, בקרוב יועלה המאהב על רשתי תיאטרון חיפה. מחוגים הבוחשים בלחתי-הסיפורי תית לנחש, שקיים גם סיכוי רב שהמאהב יזכה את מחברו בפדס ברנו. סופרים אחרים המועמדים לקבל את הפרס הם: עמוס עוז (הר העצה הועה), יצחק בן-נר (שקיעה פורת), עמליה כהנא-ברמון (שדות מגנטיים), וסמי מיכאל (חסות). לדעת אותם חוגים הרי השנה, לראשונה מזה שנים רבות, בגלל דחיקת רגליה של ארץ-ישראל-העובדת, עומד פרס ברנר לקבל משמעות חברתית ופוליטית חסרת-תקדים. ידוע גם שהפרס אינו ניתן על קניימדה סיפורתיים-טהורים, אלא על רוח ברנרית". שופטי-הפרס הם המשורר אברהם ח'ס, שתרגומו לקספר, מחזהו של פיטר הנרקא, ראה אור בימים אלה בכתיבה, ה'ס, והמבקרת ערה ז'אק בצלאל. כמו-כן חבר בוועדה נציג מטעם מישפחת ברנר • המחסור במבקר-סיפורות במוספי-הסיפורות של עיתוני יום-השישי מראה את אותותיו. יודעיה'ן בתורת הניתור הסיפורתי טוענים כי המבקרים יצחק בן, המפרסם בבר, יצחק בצלאל המפרסם בהארץ ואהוביה מרגלית, שאף הוא מפרסם בהארץ, חדרהם. לראייה מביאים אותם יודעי ח'ן שתי ביקורות שפורסמו על סיפרו הגיוני של לב הקק, האסופים, בדבר, תחת הכותרת המצוקה כקלישאה ובהארץ תחת הכותרת הכצעקתה? — הראשונה כחתימת יצחק בן, והאחרת כחתימת יצחק בצלאל. יצחק בצלאל שימש עד לפני כמחצית השנה כעורך ומשא, מוספי-הסיפורות של דבר • אחד הנושאים החמים ביותר באחרונה בטרקליני-הסיפורות בארץ, מתמקד בתגלית, שעבור מרבית סיפרי-השירה שראו אור בשנה האחרונה בהוצאת הקיבוץ-המאוחד המשוררים שילמו בכסף, טביני-ותקלין, תמורת הרי צאתם לאור. הסכומים גיעים בין 2000 לירות ל-8000 לירות לספר. גביית כספים זו בידי הוצאת-ספרים ציבורית, שהתמחתה בפיורסם סיפרי-שירה, מעוררת כעס רב בחוגי הסיפורות • מישלחת מטעם פא'ן-קלוב העולמי עומדת להגיע ארצה בקרוב, כאשר מטרתה לבדוק את מצב אנטי-הרות הערביים בשטחים המוחזקים ובישראל, את מכלול היחסים בין סופרים יהודים וערביים, ואת המיגבלות שהציבה אגודת-הסופרים-העבריים לאיי-קבלת סופרים ערביים לשורותיה. היוזמה לבואה של המישלחת מקורה בתלונות שנתקבלו בפא'ן-קלוב העולמי.

ברנר 77

חוגי סופרים ואנטי-תיאטרון עומדים ליום בקרוב פגישה עם מוכ'ל ההסתדרות, ירוחם בושל. במהלכה של הפגישה יש תיאטרון פועלי ישראל האוהל, שסגר את שעריו לפני כ-10 שנים. לטענת אותם חוגים, עומדת המועצה-לתרבות-ולאמנות, ה' מסבסת את התיאטרון הלא-מיסחרי בישראלי, להפוך מכרז בעל מטרות דתיות לאור מיות מוגדרות, ולהימנע מתמיכה בהעלאת הצגות בעלות גוון גונקופורמיסטי • במה 3 מייסדו של תיאטרון חיפה, העבירה את מישכנה לקרית-שמונה, מקום שבו היא עומדת לפעול להעלאת חומר בעל רקע מקומי • חוגים יודע-ידבר ברשות השידור מספרים, כי תוכניתו של ר'ר אברין, מולטי-מדיה, שעמדה להיות מורקת בתקופה הקרובה, לא תעלה על מר מסך הקטן מאחר שלא הגיעה לאיכויות שידור • לעומת זאת, תיאטרון-שידורי ישראלי, בהנהלתו האמנותית של ע'רד קולמלר, יחדש בקרוב את פעילותו, והי טלוויזיה תקרין את חירבת חינה על-פי סיפורו של ס. 'זהר', וסידרה של סרטים המבוססים על סיפוריו של הסופר האידי יצחק בשביס-זינגר, בבימויו של הן וולמן (במאי תיכאלי שלי). • לי מחרת התפטרותו של יצחק רבין ממישר

א.ב. יהושע רבי-מכר

בגניבת רובה ותחמושת... איש מספר הבכיר... ממשלם שבו הוא משיג... יצחק בשביס-זינגר... מחרת התפטרותו של יצחק רבין ממישר...